

سانجى وبلىسى : جاڭا داھۋ ۇستانىمى ارقىلى تۇتاس وڭىرلىك ساياحاتتىڭ جوعارى ساپالى داھۋىن جەبەدى

— نازاردى نەگىزگى تاقىرىپقا، نەگىزگى جەلگە شوغىرلاندىرىپ، رەتتەۋ ـ تۈزەتۋدى يىگەرۋ جونىدەگى جەللىس ھابار

□ ئىلىشىمىز جاڭ جىلى، ەرىكتىكى ئىشلىشى جۇ لىيۇن

2 ـ توپىناعى ”اۋەلگى ماقساتتى ۇمىتپاۋ، بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاۋ“ نەگىزگى ئاقەد رىدىتقى تارىيەسى ورسىتەتلىگەننەن بەىرى، سانجى خۇيزۇ اۋتونومىيالى وبلىسى اۋتونومىيا ـ لى رايونىدىق پاركومىڭ ”2 + 8“ ارناۋلى رەتتەۋ ـ جونگە سالۋ جانە ”3 + 3 + 1“ ھالىق ۇشىن ئاقتى ئىس سىستۇ ورنىلاستىر ـ ۋىن مۇقيات دايەكتىلەندىرىپ، جاڭغا داھۋ ۇستانىمى ارقىلى ساياحات كاسىبن دامىتۇ با ـ رىسنداعى كىلتەڭ ماسەلەلەردى شەشىپ، سا ـ يىاحت ونىمەدەرىن مولايىتپ، كەمەلەلدەندىد ـ رىپ، تۇتاس وڭىرلىك ساياحاتتىڭ جوعارى ساپالى داھۋىن لىگەرلەتتى .

سانجى وبلىسى جوعارى دەڭگەيدە ەبىر تۇتاس جوسپارلاپ لىگەرلەتۋگە تاپاد ـ دى بولپ، ماسەلەنى باعدار ەتە رەتتەپ ـ تۈزەتپ، ۇتپىندى كورنەكتىلەندىرىپ جو ـ عارىلاتۋعا تاباندى بولپ، جوعارى ساپالى ساياحات ورتاسىن كۇشى سالا قالىپتاستىرىپ، ئىس جۇزىندىك ارەكەت ارقىلى ھالىقتى وزەك ەتكەن داھۋ ۇستانىمىن اھالياتنا ايگە ـ لىپ، ساياحات جاڭغا كاسىپ كۇيىن ەكونولگيا ـ نى جاقسارتۋەتەن، مادەنىيەتتى دامىتۋمەن، اۋىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۋمەن، كەدەيلىك ـ تەن اربىلتۋدان قامال الۋمەن ۇشتاستىرىپ، ساياحاتقا قىزەت وتەۋ ساپاسىن جوعارىلا ـ

سانجى وبلىسى ماسەلەنى باعدار ەتۋدەن، نىسانانى باعدار ەتۋدەن جازباي، وبلىس، اۋدان بىرلەسىپ ارناۋلى كۇشتەردى ۇيىمداستىرىپ، بۇكىل وبلىستاعى ساياحات كورنىس تۇيىندەرىنىڭ، كورنىس وڭىرلەرد ـ نىڭ ئاقتىلى جاعدايىن جاپپاي ۇعسىپ، جاي ـ

باينىغولىن وبلىسى : ”تومەنگە بەرۋ، باسقارۋ، قىزەت وتەۋ“ رەفورماسى ھالىققا قولايلىق اكەلىپ، كاسپورىندارغا پايدا جانگىزدى

— نازاردى نەگىزگى تاقىرىپقا، نەگىزگى جەلگە شوغىرلاندىرىپ، رەتتەپ ـ نۆزەتۋدى يىگەرۋ جونىدەگى جەللىس ھابار

□ ئىلىشىمىز ەپارىزات ابدۇ، ەرىكتىكى ئىشلىشى لىۋ ۇنخۇا

2019 ـ جىلى 12 ـ ايدىڭ 16 ـ كۈنى، كورلا قاللاق اكەپىلىك قىزەت وتەۋ زالىندا، قالا تۇرغىنى باي شىياۋچىن بازار باقلاۋ ـ باسقارۇ مەكەمەسىنىڭ قىزەت وتەۋ تەرەزمە ـ سىنىڭ الدىنا كەلىپ تىجارات كۋالىكىن بىد ـ تىرۋدە. اۋتونماقتى ماشىنادا تىركەۋگە الۋ ىد ـ فورماتسىياسىن تولتىرىپ، ماتەريالىن تاپسىر ـ دى، بەكتۇدەن وتكىزدى... 10 مىنۇتتان سوڭ، باي شىياۋچىن تىجارات كۋالىكىن تاپد ـ سىرىپ الدى. ”قازىر تىجارات كۋالىكىن ەب ـ تىرۋدىڭ مۇنداي تەز بولارن، راستىندا، ويد ـ لاماعان ەكەنمىن!“، ـ دەدى باي شىياۋچىن ـ سونىمەن بىرگە، تالون كەپىتىرۋگە كەلگەن قالا تۇرغىنى ۋالىك يۇڭ سالىق سىستە ـ رى زالىنىدا ەكىلىك كودتى سىكانىرلەپ، ”شىنجاڭ سالىق سىستەرى APP“ ن تۇسىر ـ گەننەن كەيىن، تەلەفۇندا تالون كەستىرىپ الدى. ”بۇدان كەيىن تالون كەستىرۋدە سالىق سىستەرى زالىنا كەلۋدىڭ قاجەتى جوق، ۇيدە بىتىرە بەرەمىن“، ـ دەدى ۋالىك يۇڭ .

”اۋەلگى ماقساتتى ۇمىتپاۋ، بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاۋ“ نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىيەسى ورسىتەتلىگەننەن بەرى، باينىغولىن ماڭغۇل اۋتونومىيالى وبلىسى ”تومەنگە بەرۋ، باسقارۇ، قىزەت وتەۋ“ رەفورماسىنىڭ تەبىد ـ نىن ارتتىرىپ، اكەپىشلىك سىتتەر بويىنشا

(باسى 1 ـ بەتتە)

مۇنىڭ ئىشىدە قارامايلى سايتانكەرىشى كورد ـ نىس ۇغىرى، بۇرئانالا موڭغۇل اۋتونومىيالى وبلىسىنىڭ سايرام كولى كورنىس ۇغىرى، شۇنچى جانىبۇلاق كورنىس ۇغىرى مەملەكەتتىك 5A دارەجەلى كورنىس ۇگە ـ رى بولپ قۇربۇلۇدىڭ شەشۋىشى كەزەڭىنە ۇتتى .

جۇسقى جىلدىاردان بەرى تۇتاس شىنجاڭنىڭ جەر ـ جەرى A دارەجەلى سا ـ يىاحت كورنىس ۇغىرىن قۇرۇ تەبىتىن ارتد ـ تىردى. 2019 ـ جىلى 12 ـ ايدىڭ 26 ـ كۈنى، التاي قالاسىنىڭ خۇايلېڭ باقشامى كورنىس ۇغىىرى، بۇدىرشىن اۋدانىنىڭ جۇڭگو ـ رەسەي بايىرىعى كەمەتۇراقى سالت ـ سانا باق ـ شامى كورنىس ۇغىرى سىياقتى 11 كورنىس ۇغىرى شىنجاڭ ساياحات كورنىس ۇغىرى ساپاسىن، دارەجەسىن باعالاۋدان ۇتسپ، 4A دارەجەلى ساياحات كورنىس وڭىرىنە ايتىلدى . كوپ تۇرلى ساياحات بايلىىعى شىنجاڭدى ساياحاتشارلار ساياحاتتاي بارۋدى

جاپسارىن ەبلىپ، 354 تۇرلى ماسەلەنى بايقاپ، تۇگەلدەي شەكتى ۋاقىتتا رەتتەپ ـ تۈزەتتى. ئاقتى ورىندا تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ جورگىزۋ نەگىزىدە، سانجى وبلىسى مادەنە ـ يەت ـ ساياحات، ەلەكتىر قۇاتى، ھابارلاشۇ سىياقتى قاتىستى تارارۋلاردى ”ۇش قىيىن بولۇ، ەبىر تىركىلىسىز بولماۋ“ (ماي قۇيۇ قىيىن بولۇ، كولك ئوقتاتۇ قىيىن بولۇ، دارەتە ـ كە وتىرۇ قىيىن بولۇ، ھابارلاشۇ سىگىنالى ىر ـ كىلىسىسىز بولماۋ) ماسەلەسىن شەشۋدى سول جەردىڭ وزىندە لىگەرلەتۇ ماچلىسىنە قاتە ـ ناسۇعا شاقىرىپ، سالىتىپ جاتقان، سالىعالى تۇرغان نىسانداردى لىگەرلەتۇ سەرىپىنە جە ـ دەلدەتتى. قازىر 300 ساياحات دارەتھانانى، 35 ەكونولگىيالىق كورنىسۇ تۇرقاتى، 10 ىماي قۇيۇ پۇنكتىن، 60 ھابارلاشۇ نەگىزدىك پۇنكتىن جا ـ ڭدان سالۇ نەمەسە وزگەرتىپ سالۇ اياقتادى .

شونچى اۋدانى بانجىەگۇۋ قالاىشەندىنا ـ عى جانىبۇلاق كورنىس وڭىرىنە بارغان كوپد ـ نەتكەن ساياحاتىشلار بۇل ارانىڭ كورنىسى كوركەم بولپىپ قالىپاستان، نەگىزدىك قۇربىلعلارى دا كەمەلدى ەكەنىن كورىپ ۇسۇيىندى. جانىبۇلاق كورنىس ۇگىرىن باسقارۇ كومىتەتى نىسان باسقارۇ باسقارماس ـ نىڭ مەڭگەرۋشىسى جاۋ جيان بىلاي دەپ تا ـ ئىستىردى: كورنىس ۇغىرى ”ۇش قىيىن بولۇ، ەبىر تىركىلىسىز بولماۋ“ ماسەلەسىنە مەڭزەس، ساياحاتىشلار شوغىرلانغان كورد ـ نىس تۇيىندەرىندە، باتسى اىنالمما جەلىسىندە

نەكتى ماسەلەلەرىن ۇنھىدى شەشتى .

”بىر جەلبدە ەبىر تۇتاس ەپىتىرۇ“ يقۇاتىن گەڭەيتتى. كاسپورىندى تىركەۋگە ال ـ دىرۋدىڭ تۇتاس بارىسىن ەلەكتىرونلاندند ـ رىپ، كاسپورىندى تىركەۋگە لىدرۇ ۋاقتىن لىق اشىپ، اكەپىشلىك ونىپىدىلىكى مەن قىزەت وتەۋ دەڭگەيدىن جوعارىلاتىپ، ھالىق ۇشىن ئاقتى ئىس سىستۇ تاپىستارىن بەكەم ـ ەددى .

”بىر ەسك، ەبىر تەرەزە، ەبىر رەت“ رەفورماسىن لىگەرلەتتى. باينىغولىن وبلىسى كاسپورىن مەن بۇقارانىڭ ”تەك ەبىر ەسك ـ تەن كىرىپ، بارلىق ئىسنى ەپىتىرۇىن“ نىسانا ەتىپ، ”ەڭ كوپ بولغاندا ەبىر رەت بارۇ“ سىستەرى تىزمىدىگىنىنە 1050ن اشالاپ جانە جاربايلاپ، وبلىسقا توتە قاراستى 24 ورنىنىڭ 397 تۇرلى اكەپىشلىك قىزەت وتەۋ ئىسنىن اۋتونومىيالى رايونىنىڭ ەبىر تۇلعالاندىرىلغان جەلدەگى اكەپىشلىك قىزەت وتەۋ تۇغىرىنا ەنگىزىپ، وبلىسى، قالاداعى اكەپىشلىك قىزەت وتەۋ ورتالىعى جاعىمان ەبىر تۇتاس ەپىتىردى. ”بىر تەرەزدە قابىلداۋ“ ۇلگىسى بويىنشا، بۇرىنقى جۇمىس ەپىتىرۇ زالىنىداى 208 تەرەزە 168گە بىرىكتىرىلىپ، ”الدىڭعى تەكشەدە جالىپ بەتتىك قابىلداۋ، ارتقى تەك ـ شەدە تۇرگە ەبولپ تەكسەرىپ بەكتۇ، كۋالىك ـ تى تەرەزدەدەن ەبىر تۇتاس شىعارۇ“ اينالم ۇل ـ كىسىن جاپپىلاستىرىپ، كاسپورىن مەن بۇقارا ـ نىڭ جان ـ جاققا، كوپ رەت بارۇ سىندى كور ـ

اۋتونۇراقتى كوپەيتىپ سالىپ، بانجىەگۇۋ قا ـ لاشىغىنىڭ يىڭپانتان قىستاعىنا، جانىبۇلاق قىستاعىنا ماي قۇيۇ پۇنكتىن سالىپ، كورد ـ نىس وڭىرىندە تازا، قورشاعان ورتانى قور ـ عاپتىن دارەتھانانى كوپەيتىپ سالىپ، نەگىز ـ دىك پۇنكتىتى جانە شاعىن، ۇساق نەگىزدىك پۇنكتىتى جاڭادان سالىپ، ساياحاتىشلاردىڭ قولايلى بولۇ قاجەتسىنۇىن قاناعاتاندىردى . سانجى وبلىسى توغىرەكىندەگى قالالازمەن بولغان ۇغىر اتتاعان ساياحات سەلبەستىگى مەھنايزىمىن ورناتىپ، ەكىسى ۇغىر، 5 اۋداننىڭ تۇتاس وڭىرلىك ساياحات بىرلەستىگىنە سىكە قوسىپ، ۇرۇمچى، سانجى، تۇرپان، شىخىزى، قارامايلى مادەنە ـ يەت، ساياحات توغىسۇن لىگەرلەتۇ ەماچلىد ـ سىن بىرلەسىپ اشىپ، زەردەلدى ساياحات ۇلكەن ساندى مالىمەت تۇغىرىن قۇرىپ پايدالانىپ، ۋاقتىن الشاقتانىپ، قارىبالاس كەزدەن اۋاشالاپ، ئتۇرلى مادەنىيەت ـ سايا ـ ھات قىيمىلدارىن ورسىتەتىپ، ”اي ساين نە ـ گىزگى تاقىرىپ، اپتا ساينىن قىيمىل بولۇ“دى ورنىدادى .

2019 ـ جىلى 12 ـ ايدىڭ ورتا شەنىدە سانجى وبلىسىنىڭ سول جىلى قايلىداعان سا ـ يىاحتىشى سانى 38 مىللىيون 286 مىڭ ادام ـ رەت بولسىپ، سايبكەس مەزگىلدەگىدەن 46.9% ارتتى: ساياحات كىرىسى 72 مىللىيارد 640 مىللىيون بۇانغا جەتىپ، سايبكەس مەزگىلدەگىدەن 54.4% ارتتى .

بولۇ، شەكتى ۋاقىتتا ەپىتىرىپ اياقتاتۇ سىياقتى تۈزىمىدەردى جالىپ بەتتىك تىپاناقاتىندىردى؛ سىناق تۇيىندەرىندە ”كەم بولسا دا قابىلداۋ“، ”تۈزەپ ەپىتىرۇ“ سىياقتى قىزەت مەھنايزى ـ مىن اتقارپ، الدىن الا ۋادەلەسۇ، ۋاقتىنن اۋستىرۇ، ۋاقتىنن ۇزارتۇ، جەنگىزىپ بەرۇ سىياقتى قىزەت وتەۋ تۈزىمىدەرىن كەمەلدەن ـ دىرىپ، اكەپىشلىك قىزەت وتەۋ ورتالىعى تەرەزەلەرىن قۇزاۋ، تەكسەرىپ باسقارۇ، قىزىل تۇشى تەرەزەلىك ورنىنداردى باعالاۋ ئاقتى ەرەجەسى سىياقتى تۈزىمىدەردى اقاۋ ـ سىزداندىردى. اۋتونومىيالى وبلىسىنىڭ ”12345“ اكەپىشلىك سىستەرى سىتتىق لەنيا تۇغىرىن ورن ـ ناتىپ، جان ـ جاققتى ”جاپىلات سالىسۇ“ قىزەت وتەۋىن ازىرلەپ، ”بىر لەنيا، ەبىر جەلى، ەبىر قوسىن“ اينالم ۇلگىسىن بىرىتندە دەپ قالىپتاستىردى .

تانسىتىرۇعا قاراعاندا، نەگىزگى تاقىرىپ ـ تىق تارىيە ورسىتەتلىگەننەن بەرى، باينىد ـ ھولىن وبلىسى مەملەكەتتىك گەڭەس العا ـ قوبىعان 2019 ـ جىلدىڭ سوڭىنان بۇرىن شىغىس بولىك وڭىرلەرىندە 5 كۇندە ەبىش ـ رىپ اياقتاتۇدى جۇزەگە اسىرۇ، 2020 ـ جىلدىڭ سوڭىنان بۇرىن 5 كۇندە ەپىتىرىپ اياقتاتۇدى جالىپ بەتتىك جۇزەگە اسىرۇ نىد ـ ساناسىن مەرزىمىنەن بۇرىن ورنىداپ، جىلجە ـ جاپىتىن مۇلكىتى تىركەۋگە لىدرۇدا ”كۋالىك ەپىتىرۇ قىيىن بولۇ“، ”شىرەتكە تۇرۇ قىيىن بولۇ“ ماسەلەسىن تۇبەگەيلى شەشتى .

قالدىرىپ، 4A دارەجەلى 3 كورنىس وڭىرد ـ نە ەسكەرتۇ بەردى ۇرى شەكتى مەرزىم ئىشىدە رەتتەۋ ـ وزگەرتۇدى بۇيىردى، 4A دارەجەلى جانە ونان جوعارى 9 كورنىس ۇغىرىن شەكتى مەرزىمىدە رەتتەۋ ـ وز ـ گەرتۇدى بۇيىردى. ەبىرسىپرا شارا قولدانۇ ارقىلى، 2019 ـ جىلى 11 ـ ايدا، ساياحاتىشلار ـ ەبىر بارىسىندا، سىنتەن كەيىن باقلاۋ ـ رىزا بولۇ دەڭگەيى 98.62% جەتپ، بىلتىرى سايبكەس مەزگىلدەگىدەن 5 پاينىز جوعارىلادى . 2020 ـ جىلى رايونىمىز مەملەكەتتىك A دارەجەلى كورنىس وڭىرلەرىنىڭ، تۇتاس وڭىرلىك ساياحاتتان ۇلكى كورسەتۇ وڭىرلە ـ رىن، ساياحاتتىق سىنتىق وڭىرلەرىن جانە ەكو ـ لوچىيالىق ساياحاتتان ۇلكى كورسەتۇ وڭىرلە ـ رىن قۇرۇ قىزمەتىن كۇش سالا لىگەرلەتىپ، 2020 ـ جىلدىڭ سوڭىندا مەملەكەتتىك 5A دارەجەلى ساياحات كورنىس وڭىرلەرىنىڭ سانىن 15كە، 4A دارەجەلى ساياحات كورد ـ نىس ۇغىرىن 100كە جەتكىزىۋگە كۇش سالادى .

شىنجاڭ مەدىتسىنا داشۆەسىنىڭ ارالاپ ەمدەۋ اترەتى ەمدەۋدى اۋىل ـ

قىساققا ھاتگىزىپ، ھالىقىنىڭ جۇرەڭىن جىلىسى

— نازاردى نەگىزگى تاقىرىپقا، نەگىزگى جەلگە شوغىرلاندىرىپ، رەتتەۋ ـ تۈزەتۋدى يىگەرۋ جونىدەگى جەللىس ھابار

ئىلىشىمىز جاۋ شىيا 1 ـ ايدىڭ 1 ـ كۈنى ۇرىمچىدەن ھابارلايدى. 2019 ـ جىلى 12 ـ ايدىڭ 25 ـ كۈنى اتىشۇش قالامى ۇستىن اتۇش قالاىشەنىڭ تاش ـ پۇشقا قىستاعىنىڭ جىسىن زالىنىدا، اۋرۇ كورسەتۇگە كەلگەن قىستاق تۇرغىندارى ۇزىننان ـ ۇزاق شىرەتكە تۇرىپ، قان قانتىن ولىشەتتى، ەلەكتىروكارديوگرافيا جاساتتى، رەننىكەنمەن ساراپتاتتى... شىنجاڭ مەدىتسىنىنا داشۆەسىنە قاراستى 1 ـ شىپاخانىنىڭ ارالاپ ەمدەۋ اترەتىنىڭ شىپاگەرلەرى بايسالدى دا بايىتتى تۇردە ۇرپىر قىستاق تۇرغىنىنىڭ اۋرۇىن تەك ـ سەرىپ جاتتى .

”كۇن سۇقى، جول ۇزاق، شىيا ـ گەرلەر ۇيىدىڭ جانىنىنا كەلەسە، بالامنىڭ اۋرۇىن ەمدەتۇى كەشىڭۇشى ەدى، اپرىقىشا العىسى ايتامىن!“، ـ دەيدى قىستاق تۇرغىنى گۇلبوستان الم تەبىرەنە. گۇلبوستاننىڭ قىزى 4 جاستا، تۇما جۇرەك اۋرۇىنا شالىدىققان. سول كۈنى ەمدەۋ اترەتى قاشىقتان دىياگنوز قوبۇ ارقىلى شىنجاڭ مەدىتسىنا داشۆە ـ سىنە قاراستى 1 ـ شىپاخانىنىڭ جۇرەك سىرتقى اۋرۇلار مامانى جاڭ كوچىنمەن بايالانسى ورناتتى. دىياگنوز قوبۇ ارقىلى جاڭ كوچىن اتا ـ اناسىنا بالالارىنىتا ـ

ترەكلىرى ”رەرتىپ ۇجۇرىپ باۋلۇدى جەبەپ“، جەرگىلىكتى مەھانالاردىڭ ەم ـ دەۋدەن قىزەت وتەۋ دەڭگەيدىن جوعا ـ رىلاتۇتۇنا كۆمەكتەستى. كورمە تاقىاسىن جاساۋ، ۇكت ماتەريالدارىن تاراتۇ، تا ـ بانددا سۇراۋعا جاۋاپ قايتارۇ سىياقتى كوپتەگەن تاسلىدەر ارقىلى پارتىيانىڭ ھالىققا تىمىدىلىك جاساۋ ساياساتىن يۇقا ـ راعا ۇتۇسىندىرىپ، سالاھىتتىق بىلىمدە ـ رىن بۇقاراعا جەتكىزدى .

”اۋلىداتىاردىڭ شىنايى اغىساعان جانارلارى بىزگە سەنىمدىلىك بەن جا ـ ۋاپكەرشىلىكتى سەزىندىردى“، ـ دەيدى شىنجاڭ مەدىتسىنىنا داشۆەسىنە قاراستى 1 ـ شىپاخانىنىڭ ارالاپ ەمدەۋ اترەتى 1 ـ اترەتنىڭ جاۋاپتىسى شاۋ خۇا: ارالاپ ەمدەپ قىزەت وتەۋ بارىسىندا ەمدەۋ قىزمەتكەلەرى ھالىققا قىزەت وتۇ يقىلاتىرانن ارتتىرىپ قالماستان، ۇر ۇلت بۇقاراسىمەن اراداعى سۇيىسپەنشىلىك ـ تەرىن دە قوبۇلاتا ۇتۇستى .

ۇغىسۇعا قاراعاندا، شىنجاڭ

مەدىتسىنا داشۆەسىنىڭ ارالاپ ەمدەۋ قىزەت وتەۋى ورسىتەتلىگەننەن بەرى، 150 نەشە مىڭ ادام ـ رەت تەگىن كورپ، تەگىن تاراتىلغان ۇدارى ـ دارى ـ مەكتەردىڭ قۇنى 200 مىڭ بۇانغا تاپا ـ عان .

باسقارۇ ۇستانىمىن، باقلاۋ ـ باسقارۇ ئىناسىنىڭ جان ـ جاقىلى، تەرەڭ قاتد ـ پارلى بۇرىلىس جاساۋىن لىگەرلەپتە، تومەنگە بەرۇ مەن باسقارۇدى ۇشتاش ـ تىرۇعا، باقلاشۇ مەن باسقارۇعا تەڭ

مان بەرۇگە تاباندى بولپ، باقلاۋ ـ

باسقارۇ جاۋاپكەرشلىگىن تىپاناقاتىندد ـ رىپ، باقلاۋ ـ باسقارۇ قاعىداسىن كە ـ مەلدەندىرىپ، باقلاۋ ـ باسقارۇ ئىناس ـ لىن جاقالاپ، ئىس بارىسىنىدا، سىنتىن كەيىن باقلاۋ ـ باسقارۇدىڭ ۇقىق جا ـ ۋاپكەرشىلىگى ايقىن، 4دىل، تۇرا، اشىق، جارىيا، قىشام، جوعارى ۇنھىدى جۇيەسىن جەدەل ورناتىپ، بازاردا تە ـ ۋىمەنگە باقلاپ باسقارۇدى باسقارتىن، قوعامدىق باقلاۋ ـ باسقارۇ بىر ـ ەبىرىن تىرەك ەتكەن سايبكەسە باقلاۋ ـ باسقارۇ جاعدايىن قالىپتاستىرىپ، شىن مانىندە جوعارى دەڭگەيدە باسقارىپ، ونىمىدىلىك شىعارا باسقارىپ، ومىرشەڭ ـ دىكتى قاۋلانا باسقارىپ، بازاردىڭ تۇل ـ ھالىق باسەكەلىك قۇاتى مەن بازار ونىم ـ دىلىگىن جوعارىلاتىپ، ەكونومىكانىڭ، قوعامنىڭ باياندى، اقاۋسىز داھۋىن لىد ـ گەرلەتەپ، قوعام ورنىقتىلغى مەن باياند ـ دى تىنشىشتىقى جەبەۋ كەردە .

ماچلىس تاغى باسقا سىتتەردى اقلىداتى .